



Skatteministeriet

27. november 2017

J.nr. 2017 - 6523

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 14 af 9. oktober 2017 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Ministeren bedes i forlængelse af svar på SAU alm. del (2016-17) – spørgsmål 460 oplyse, hvordan arbejdstiden ifølge BFL og AKU har udviklet sig for henholdsvis topskatteydere i forhold til ikke-topskatteydere fra 2007 til 2017.

Svar

I det endelige svar på SAU alm. del (2016-2017) – spørgsmål 460 af 14. juni 2017 anvendes to forskellige kilder til opgørelsen af den gennemsnitlige arbejdstid: *Beskæftigelse for lønmodtagere* (BFL) og *Arbejdskraftundersøgelsen* (AKU).

BFL bygger på Danmarks Statistiks eIndkomstregister med oplysninger om lønmodtagere indberettet af arbejdsgivere og afspejler i mange tilfælde den aftalte arbejdstid og ikke den faktisk præsterede tid, jf. også svaret på SAU-spørgsmål 460. De her anvendte oplysninger om arbejdstid omfatter 4. kvartal i de enkelte år.

AKU er en interviewundersøgelse blandt 15-74 årige, som belyser befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet i en bestemt uge – kaldet "referenceugen" – herunder arbejdstiden for personer med lønnet arbejde, jf. også svar på SAU-spørgsmål 460. Referenceugen kan være forskellig for de enkelte personer, men ligger i 4. kvartal i de enkelte år. AKU omfatter betydeligt færre personer end BFL og er derfor forbundet med større usikkerhed.

Der foreligger p.t. ikke data for 2017, der muliggør opgørelse af arbejdstiden for topskatteydere og ikke-topskatteydere. I den aktuelle besvarelse er arbejdstiden for topskatteydere og ikke-topskatteydere opgjort frem til 2016 og omfatter perioden 2008-2016 for BFL og 2007-2016 for AKU. Det bemærkes, at AKU er omfattet af databrud i 2016¹, og oplysningerne i 2016 er derfor ikke fuldt sammenlignelige med de tidligere år.

For begge datakilder til arbejdstiden gælder, at oplysningerne om den gennemsnitlige arbejdstid ikke nødvendigvis afspejler den enkelte persons gennemsnitlige arbejdstid for hele året, idet arbejdstiden som nævnt er opgjort i en afgrænset periode af året. Derimod afspejler opdelingen på hhv. topskatteydere og ikke-topskatteydere de enkelte personers indkomst (og dermed arbejdsindsats) for hele året. Det kan således forekomme, at der for nogle personer ikke er en helt retvisende sammenhæng mellem den oplyste arbejdstid og den årlige arbejdsindkomst i de enkelte år.

I 2016 udgjorde den *registrerede* gennemsnitlige arbejdstid ifølge BFL godt 37½ time om ugen for lønmodtagere, der betalte topskat, og knap 28½ time om ugen for lønmodtagere, der ikke betalte topskat, jf. *tabel 1*.

Set over hele den betragtede perioden 2008-2016 har den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for samtlige lønmodtagere været omtrent uændret. Den gennemsnitlige ugentlige

¹ I 2016 har AKU skiftet dataindsamler og dataindsamlingsmetode. Desuden er personkredsen, der kan blive udtrukket til stikprøven, blevet udvidet.

arbejdstid er imidlertid isoleret set øget med ca. 1 time både for gruppen af topskatteydere og for gruppen af ikke-topskatteydere. Det afspejler, at andelen af lønmodtagerne, der betaler topskat, er reduceret fra ca. 30 pct. i 2008 til ca. 16 pct. i 2016 som følge af de gradvise forhøjelser af topskattegrænsen, der er gennemført i perioden som led i de aftalte skattereformer. Idet indkomsten alt andet lige vokser med arbejdstiden, har der således været tale om en sammensætningseffekt, der har øget den gennemsnitlige arbejdstid både blandt de resterende topskatteydere og i den voksende gruppe af ikke-topskatteydere. Forskellen i den gennemsnitlige arbejdstid mellem topskatteydere og ikke-topskatteydere har derimod været omtrent uændret i perioden.

Tabel 1. Ugentlig arbejdstid ifølge BFL, 2008-2016

Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)						
	Alle	Topskatteydere		Ikke-topskatteydere		Forskel
	Arbejdstimer	Arbejdstimer	Andel i pct.	Arbejdstimer	Andel i pct.	Arbejdstimer
2016	29,8	37,7	16	28,3	84	9,4
2015	29,4	37,1	16	27,9	84	9,2
2014	29,9	37,7	16	28,4	84	9,3
2013	29,9	37,6	18	28,1	82	9,5
2012	29,9	37,4	24	27,5	76	9,8
2011	30,0	37,5	22	27,9	78	9,6
2010	29,1	36,3	21	27,2	79	9,2
2009	29,4	36,1	29	26,6	71	9,6
2008	30,1	36,9	30	27,1	70	9,8

Anm.: Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er for BFL opgjort som den registrerede arbejdstid for 4. kvartal og afspejler nødvendigvis ikke arbejdstiden i årets øvrige kvartaler. Den registrerede arbejdstid i BFL vil i mange tilfælde afspejle den aftalte arbejdstid og ikke den faktisk præsterede arbejdstid. Andelen af topskatteydere og ikke-topskatteydere er opgjort ift. til den samlede personkreds af lønmodtagere.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens fuldtællingsdata.

I perioden 2007-2010 er den samlede gennemsnitlige ugentlige arbejdstid ifølge AKU reduceret med ca. 2 timer, primært som følge af lavere gennemsnitlige arbejdstid for ikke-topskatteydere. I perioden 2010-2015 er den samlede gennemsnitlige arbejdstid omtrent uændret, mens den gennemsnitlige arbejdstid isoleret set er øget for såvel topskatteydere og ikke-topskatteydere, hvilket blandt andet afspejler den tidligere omtalte sammensætningseffekt som følge af en gradvis lavere andel topskatteydere.

Ifølge AKU-oplysningerne er forskellen mellem den gennemsnitlige arbejdstid for hhv. topskatteydere og ikke-topskatteydere – modsat oplysningerne i BFL – vokset over den betragtede periode. Det kan blandt andet afspejle, at udviklingen i den *selvrapporterende* arbejdstid umiddelbart – i noget større omfang end det er tilfældet med den *registrerede* arbejdstid – må forventes at være påvirket af de økonomiske konjunkturer.

Tabel 2. Ugentlig arbejdstid ifølge AKU, 2007-2016

Arbejdskraftsundersøgelse (AKU)						
	Alle	Topskatteydere		Ikke-topskatteydere		Forskel
	Arbejdstimer	Arbejdstimer	Andel i pct.	Arbejdstimer	Andel i pct.	Arbejdstimer
2016 ¹	32,9	40,4	17	31,4	83	9,0
2015	33,3	42,4	15	31,6	85	10,8
2014	33,1	41,8	16	31,4	84	10,4
2013	33,2	41,9	18	31,3	82	10,6
2012	33,1	40,7	24	30,8	76	9,9
2011	33,1	41,0	22	30,9	78	10,1
2010	33,0	40,5	21	31,0	79	9,5
2009	33,7	39,1	30	31,4	70	7,7
2008	34,8	39,5	33	32,4	67	7,1
2007	35,1	40,2	30	32,9	70	7,3

Anm.: Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er for AKU opgjort som den selvrapporterede arbejdstid i referenceugen i 4. kvartal. Andelen af topskatteydere og ikke-topskatteydere er opgjort ift. til den samlede personkreds af personer i lønnet arbejde.

1) I 2016 har AKU skiftet dataindsamler, og det er nu også muligt at fuldføre besvarelsen via web-skema, hvor det tidligere udelukkende blev besvaret via telefoninterview. Dette har medført ændringer i det bagvedliggende spørgeskema for bedre at tilpasse det en web-løsning. Personkredsen for stikprøven er ændret, så personer, der tidligere var omfattet af forskerbekyttelse og ikke blev interviewet, nu kan interviewes. Derfor er data for 2016 ikke helt sammenlignelige med tidligere år.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Det bemærkes herudover, at udviklingen i den gennemsnitlige arbejdstid er påvirket af en række andre forhold, som isoleret set kan have trukket i retning af både højere og lavere gennemsnitlig arbejdstid i den betragtede periode. De senere års skattereformer, som har reduceret marginalsatten på arbejdsindkomst og dermed styrket den økonomiske tilskyndelse til at yde en ekstra indsats på jobbet, har isoleret set trukket i retning af højere arbejdstid. Omvendt kan det øgede fokus på at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen, herunder ved en øget grad af støttet beskæftigelse for personer med en lav arbejdsevne – fx via reformen af førtidspension og fleksjob fra 2013 – isoleret set have bidraget til at reducere den gennemsnitlige arbejdstid.